



మహర్షీ! ఈ అలౌకిక పుష్పమాలిక ఎక్కడిది? ఎలా లభించింది? భూలోకంలో మానవమాత్రులు ఎవరూ కనీవినీ ఎరగనిది. నీకు ఎవరు బహూకరించారు? - అని అభిలాషకొద్దీ ప్రశ్నించాడు.

దూర్వాసుడికి కళ్ళల్లో ఆనందబాష్పాలు తొణికిసలాడాయి. అది ఒక భక్తిపారవశ్యం. అలౌకికానందానుభూతికి పునశ్చరణ. జీరవోయిన కంఠంతో - ఇది అతులితదేవీప్రసాదం - అన్నాడు. నాకు ఇస్తావా అని అభ్యర్థించకుండా ఉండలేకపోయాడు దక్షుడు. ముల్లోకాలలోనూ దేవీభక్తుడు ఇతరులకు ఇవ్వరానిదంటూ ఏమీలేదు అన్నారుకదా పెద్దలు అని చెప్పి ఆ దివ్యమాలికను తీసి దక్షుడికి ఇచ్చాడు. అతడు దానిని శరన్నున దాల్చి మహిర్షికి వీడ్కోలు పలికి శయనమందిరంలోకి ప్రవేశించాడు. అక్కడ ఉన్న అతిమందర శయనతల్పంమీద వేలాడేట్టు వేసి, ఆ రాత్రికి అదే తల్పంమీద నిజభార్యతో దాపంత్య సుఖం అనుభవిస్తూ ఆ దివ్యపుష్పమాలికా పరిమళాన్ని ఆస్వాదించి మునుపటికన్నా ఉత్సాహంగా ఆనందించాడు. ఈ మహాపాపానికి ప్రతిఫలంగా అతడి మనస్సులో శంకరుడిపై ద్వేషం రగిలింది. ఇల్లుడిమీద కోపం ఆత్మజమీదకు కూడా ప్రసరించింది.

అభవత్స మహీపాలస్తేన పాపేన శంకరే ।

శివే ద్వేషమతిర్జాతో దేవ్యాం సత్యాం తథా వృష ॥ (30 - 36)

తండ్రి చేసిన అపరాధాన్ని భరించలేక అతడినుంచి సంక్రమించిన తన దేహాన్ని యోగాగ్నికి ఆహుతి ఇచ్చింది సతీదేవి. అటుపైని ఆ దివ్యతేజస్సు హిమవంతుని ఇంట ఆవిర్భవించింది. పార్వతీవామధేయంతో పరిధవిల్లింది - అని చెప్పి ఒక్క క్షణం అగేడు వ్యానహర్షి వెంటనే జనమేజయుడు-

హే వ్యాసభగవన్ ! సతీదేవి అగ్నికి ఆహుతి అయిపోతుంటే శివుడు ఏమి చేశాడు? చూస్తూ ఉరుకువ్వాడా? తనకు ప్రాణాధికురాలుకదా సతీదేవి - అని ఉత్కంఠతో అడిగాడు.

### ◆ 108 శక్తిపీఠాలు ◆

జనమేజయా! ఆ సమయంలో ఏమి జరిగిందో చెప్పడం నావల్లకాదు. శివుడి కోపాగ్ని అవధులు దాటి ముల్లోకాలకూ మహాప్రళయం వచ్చింది. భద్రకాళీ గణాన్నితడు వీరభద్రుడు ఆవిర్భవించాడు. క్రిలోకాలనూ నాశనం చెయ్యడానికి నముద్యుక్తుడయ్యాడు. బ్రహ్మాదిదేవతలందరూ పరుగులు తీస్తూ వెళ్ళి శివుణ్ణి శరణువేడుకొన్నారు. కరుణాసింధువు కనక శివుడు అందరికీ అభయం ఇచ్చి దక్షుడికి మేకపోతు తల పెట్టి బతికించి, స్వయంగా తాను దక్షవాటికకు ఏతెంచి, అగ్నిలో దహించుకుపోతున్న చిత్తుళా శరీరాన్ని వెలుపలికి తీసి తన భుజస్కంధాలపై వేసుకుని, హా! సతీ! అని విలపిస్తూ - ప్రచండ వేగంతో గిరగిరా తిరిగాడు. భ్రాంతచిత్తుడై అనేక ప్రదేశాలకు పరుగులు తీశాడు.



బ్రహ్మాదిదేవతలు ఏమిటి ఈ ఉన్మాదమని ఆశ్చర్యపోతూ లోలోపల విలపించారు. విష్ణుమూర్తి వెంటనే తన ధనుస్సును ఎక్కుపెట్టాడు. శివుడు ఏ ప్రదేశానికి వెళ్ళి అగితే అక్కడల్లాపడేట్టు పక్షి శరీరభాగాలను తన బాణాలతో దుల్లగొట్టాడు. ఆయా చోటుల్లో శివుడుకూడా విభిన్న రూపాలు ధరించి నిలిచాడు.

విష్ణుస్తు త్వరయా తత్ర ధనురుద్యమ్య మార్గజైః ।

చిచ్ఛేదావయవాన్ సత్యాః తత్తత్స్థానేషు తేఽపతన్ ॥

తత్తత్ స్థానేషు తత్రాసీన్నానామూర్తిధరో హరః ॥ (30 - 46, 47)

శంకరు డప్పుడు దేవతలందరికీ ఒక ప్రకటన చేశాడు. దేవతలారా ! ఈయీ ప్రదేశాలలో భక్తితత్పరులై దేవిని ఆరాధించినవారికి దుర్లభమంటూ ఏదీ ఉండదు. వరాంబిక ఈ స్థలాలలో నిత్యసన్నిహితురాలై ఉంటుంది. ఇవి దివ్యక్షేత్రాలు. ఇక్కడ పునశ్చరణ చేసినవారికి మంత్రాలన్నీ సిద్ధిస్తాయి. మాయా బీజమహామంత్రం మరీ విశేషంగా సిద్ధిస్తుంది.

అని ప్రకటించి శంకరుడు సతీవిరహాతురుడై ఆయా ప్రదేశాలలోనే సంచరిస్తూ జపధ్యానసమాధి నిష్ఠాపరుడై కాలం గడిపాడు. జనమేజయా ! అవి ఏయే క్షేత్రాలలో తెలుసుకోవాలనే ఉత్పృకత నీ ముఖంలో కనిపిస్తోంది. చెబుతాను, తెలుసుకో. వాటిని దేవీపీఠాలు అంటారు. వెళ్ళి దర్శించగలిగితే ఉత్తమం. దర్శించలేనివారు శ్రద్ధగా వింటే చాలు పాపవిముక్తులవుతారు. అవి సిద్ధపీఠాలు.

వారణాసిలో విశాలాక్షి, ముఖనివాసంలో గౌరి, నైమిశంలో లింగధారిణి, ప్రయాగలో లలిత, గంధమాదనంమీద కాముకి, మానసక్షేత్రంలో కుముద, దక్షిణక్షేత్రంలో విశ్వకామ, ఉత్తరక్షేత్రంలో విశ్వకామప్రపూరిణి, గోమంతంలో గోమతి, మందరంలో కామచారిణి, చైత్రరథంలో మదోత్కట, హస్తినాపురంలో జయంతి, కాన్యకుబ్జంలో మళ్ళీ గౌరి, మలయాచలంమీద రంభ, ఏకామ్రపీఠంలో కీర్తిమతి, విశ్వక్షేత్రంలో విశ్వేశ్వరి, పుష్కరక్షేత్రంలో పురుహూతిక, కేదారంలో సన్నార్ధదాయినీ, హిమాలయంలో మంద, గోకర్ణంలో భద్రకర్ణిక, స్థానేశ్వరంలో భవాని, బిల్వకక్షేత్రంలో బిల్వపత్రిక, శ్రీశైలంలో మాధవి, భద్రేశ్వరంలో భద్ర, వరాహశైలంమీద జయ, కమలాలయంలో కమల, రుద్రకోటిలో రుద్రాక్షి, కాలంజరక్షేత్రంలో కాళి, శాలగ్రామంలో మహాదేవి, శివలింగక్షేత్రంలో జలధ్రీయ, మహాలింగంలో ఘోరి, మాకోటక్షేత్రంలో ముకుటేశ్వరి, మాయాపురిలో కుమారి, సంతానక్షేత్రంలో లలితాంబిక, గయాక్షేత్రంలో మంగళాదేవి, పురుషోత్తమపురంలో విమలాదేవి, సహస్ర్రాక్షంలో ఉత్పలాక్షి, హిరణ్యాక్షంలో మహేశ్వరి, విశాఖక్షేత్రంలో అమోఘాక్షి, పుండ్రవర్ధనంలో పాడల, సుపార్వంలో నారాయణి, త్రికూటంలో రుద్రమందరి.





విపులక్షేత్రంలో విపులాదేవి, మలయాచలం మీద కల్యాణి, సహ్యాద్రి మీద ఏకవీర, హరిశ్చంద్రక్షేత్రంలో చంద్రిక, రామతీర్థంలో రమణ, యమునలో మృగావతి, కోట తీర్థంలో కోటవి, మాధవవనంలో సుగంధ, నందావరిలో త్రిసంధ్య, గంగాతీరంలో రతిప్రియ, శివకుండంలో శుభానంద, దేవికాటంలో నందినీదేవి, హ్వరవతిలో రుక్మిణి, బృందావనంలో రాధ, మధురలో దేవకి, పాతాళంలో పరమేశ్వరి, చిత్రకూటంలో సీత. వింధ్య పర్వతంమీద వింధ్యవాసిని, కరవీరదేశంలో మహాలక్ష్మి, వినాయకక్షేత్రంలో ఉమాదేవి, వైద్యనాథంలో ఆరోగ్య, మహాకాళక్షేత్రంలో మహేశ్వరి, ఉష్ణతీర్థంలో అభయ, వింధ్యపర్వత సానువుల్లో విశంబ, మాండవ్యంలో మాండవి, మాహేశ్వరపురంలో స్వాహాదేవి, భగలండభూమిలో ప్రచండ, తమరకంటకంలో చండిక, సోమేశ్వరంలో వరారోహ, ప్రభాసతీర్థంలో పుష్కరావతి, సరస్వతిలో దేవమాత, శటంలో పారావారాదేవి, మహాలయంలో మహాభాగ, పయోష్టిలో పింగలేశ్వరి, కృతశౌచంలో సింహిక, కార్తికంలో అతిశాంకరి, ఉత్పలావర్తకంలో లోలాదేవి, శోణ సంగమక్షేత్రంలో సుభద్ర, సిద్ధవనంలో లక్ష్మీమాత, భరతాశ్రమంలో అనంగ, జాలంధరంలో విశ్వముఖి, కిష్కింధ పర్వతం మీద తారాదేవి, దేవదారువనంలో పుష్టి, కాశ్మీరంలో మేధాదేవి, హిమాద్రిలో భీమాదేవి, తుష్టి విశ్వేశ్వరి కూడా ఆ పర్వతాలలోనే, కపాలమోచన క్షేత్రంలో శుద్ధి, కాయావరోహణంలో మాత, శంఖోద్ధారంలో ధరాదేవి, సింధాకరంలో ధృతి, చంద్రభాగాతీర్థంలో కళాదేవి, అచ్చదంలో శివధారిణి, వేణా క్షేత్రంలో అమ్మతాదేవి, బదరీక్షేత్రంలో ఉర్వశి, ఉత్తరకురుక్షేత్రంలో ఔషధి, కుశద్వీపంలో కుశోదక, హేమకూటంలో మన్మథ, కుముదక్షేత్రంలో సత్యవాదిని, అశ్వత్థంలో వందనీయ, వైశ్రవణంలో నిధి, వేదవదనంలో గాయత్రి, శివపన్నిధిలో పార్వతి, దేవలోకంలో ఇంద్రాణి, బ్రహ్మవదనంలో సరస్వతి, సూర్యబింబంలో ప్రభ, మాతలలో వైష్ణవీమాత, సతులలో అరుంధతి, స్త్రీలలో తిలోత్తమ, చిత్తంలో బ్రహ్మకళ, శరీరధారులందరిలోనూ శక్తిరూపిణి - ఇవి నూటయెనిమిది పీఠాలు, సతీదేవి అంగభూతాలు. వీటన్నింటా పరమేశ్వరుడు సూర్యశక్తి కలిసి సన్నిధిచేసి ఉంటాడు. వీటిని స్మరించినా వీటిని గురించి విన్నా భక్తులకు పాపాలు అన్నీ తొలగిపోయి ముక్తి లభిస్తుంది.

తీర్థయాత్రగా బయలుదేరి వీటిని సందర్శించి ఆయా క్షేత్రాలలో పితృదేవతలకు తర్పణ శ్రాద్ధవిధులు నిర్వహించడం ఉత్తమోత్తమం. దేవీపూజలు చేసి అమ్మవారికి క్షమాపణలు ఎప్పటికప్పుడు చెప్పుకుంటే సర్గతులు కలుగుతాయి. సువాసినీపూజలూ కుమారీపూజలూ వటుపూజలూ నిర్వహించి అన్న వంతర్పణలు చేస్తే ఇక్కడ విశేష ఫలితాలు లభిస్తాయి. ఈ క్షేత్రాలలో నివసిస్తున్న పర్వప్రాణికోటి ఉత్తమాథమ భేదాలు లేకుండా ఆందరూ దేవీస్వరూపారే. అన్నీ పూజనీయారే. ఇక్కడ చేస్తే మంత్ర ఫలశ్రుతి అమోఘంగా ఫలిస్తుంది. దేవీపూజలలో విత్తశాత్రం పనికిరాదు. లోభించకూడదు. యథాశక్తి సైధవంగా చెయ్యాలి.



నూటయెనిమిది శక్తిపీఠాలనూ దర్శించి భక్తితత్పరుడై ఆయా విధులను నిర్వహించిన పిత్తదేవతలు సహస్రకల్ప పర్యంతం బ్రహ్మలోకంలో నివసిస్తారు. పూజించిన వారు జ్ఞానులై భవాంజులై దాటి ముక్తిని పొందుతారు. మణిద్వీపంలో దేవీసన్నిధిని నివసిస్తారు. ఈ అష్టోత్తరశతనామాల; జపించినా లిఖించినా, లిఖించిన పుస్తకాన్ని ఇంటిలో ఉంచుకున్నా దుష్టగ్రహపీడలన్నీ తొలగిపోతాయి. పున్నమినాటి సముద్రంలా సౌభాగ్య సంపదలు వర్షిల్లుతాయి. వారికింక అసాధ్యమంటూ ఏమీ ఉండదు వారు సాక్షాత్తు దేవీరూపులే. దేవతలే నమస్కరిస్తారంటే ఇక మానవులమాట చెప్పాలా ?

నమంతి దేవతాస్తం వై దేవీరూపో హి స స్మృతః ।

సర్వథా పూజ్యతే దేవైః కిం పునర్మనుజోత్తమైః ॥

(30 -99)

శ్రాద్ధకాలంలో ఈ అష్టోత్తరశతనామాలను జపిస్తే పిత్తదేవతలు సంతృప్తి చెందుతారు. ఉత్తమగతుల పొందుతారు. జనమేజయా ! ఇవి సాక్షాత్తుగా ముక్తికేత్రాలు. సంవిన్మయాలు. సిద్ధపీఠాలు. మతిమంతులు. వీటిని తప్పక సేవించాలి. అతిగుహ్యమైన విషయం నీకు చెప్పాను. ఇంకా ఏమీ వినాలనుకుంటున్నా చెప్పు - అన్నాడు వ్యాసుడు.

(అధ్యాయం - 30, శ్లోకాలు - 102)

వ్యాసమహర్షి ! హిమవంతుని ఇంటిలో ఆ దివ్యతేజస్సు ఆవిర్భవించింది అన్నావు. అది మరికొంచెం విస్తరంగా చెప్పు. శక్తికథామృతాన్ని గ్రీలడంలో ఎవరైనా ఎంతకైనా తప్పి చెందుతారా ? ఇంకా వినాలనే ఉంటుంది. కనక పార్వతీజననగాథను మరింత వివరించు అని జనమేజయుడు అభ్యర్థించాడు. వ్యాసుడు సంతోషించి చెప్పనారంభించాడు.

జనమేజయా ! నువ్వు ధన్యుడివి. కృతకృత్యుడివి. మహాత్ముల చేతికింద నలిగివేయబడి. మహాదేవిపట్ల నిర్వాజమైన భక్తి నీకు కుదురుకుంది. - అదృష్టవంతుడివి. తరవాత కథ చెబుతున్నాను. ఆలకించు.

### ◆ తారకాసుర విజృంభణ ◆

నతీవియోగంతో భ్రాంతచిత్తుడైన శివుడు దేశమంతటా సంచరించి సంచరించి ఒకానొక దివ్యస్థలంలో తవస్సుకి ఉపక్రమించాడు. ప్రాపంచిక దృష్టిని పూర్తిగా విడనాడి సమాధి మాయ స్థిరచిత్తంతో మహాదేవిని ఉపాసించాడు. ఆమె రూపాన్నే ధ్యానిస్తూ ఆమె నామాన్నే జపిస్తూ కాలం గడిపాడు. నతీదేవి వెళ్ళిపోవడంతో ముల్లోకాలూ సౌభాగ్యరహితాలు అయ్యాయి. చరాచరజగత్తు అంతా శక్తిహీనం అయిపోయింది. ప్రాణికోటికి ఆనందమనేదే లేకండాపోయింది. సర్వలోకులు ఉదాసీనులై చింతాఞ్జరీతులయ్యారు. అందరినీ దుఃఖం ఆవరించింది. రోగగ్రస్తులు అయ్యారు. గ్రహాలు గ్రహాధిదేవతలు ఒక నియతిలేకండా వర్తించడం మొదలయ్యింది.